

Số: /BC-UBND

Kon Rẫy, ngày tháng năm

BÁO CÁO

Tình hình phát triển kinh tế tập thể năm 2023; Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn huyện năm 2024

Kính gửi: Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh.

Thực hiện Văn bản số 1817/SKHĐT-DN ngày 30/6/2023 của Sở Kế hoạch và đầu tư về việc phối hợp xây dựng Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2024.

UBND huyện Kon Rẫy báo cáo đánh giá tình hình phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn năm 2023, Kế hoạch phát triển năm 2024, cụ thể như sau:

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ NĂM 2023

I. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã năm 2023

1. Hợp tác xã

- Số lượng Hợp tác xã đến thời điểm 10/7/2023 là 14 HTX. Trong đó, số lượng Hợp tác xã thành lập mới trong năm 2023 là 01 Hợp tác xã⁽¹⁾; số lượng Hợp tác xã đang hoạt động là 10 Hợp tác xã⁽²⁾; số lượng Hợp tác xã chờ giải thể năm 2022 là 03 HTX⁽³⁾; số HTX đã giải thể là 01 HTX⁽⁴⁾; số Hợp tác xã thành lập doanh nghiệp là 0 HTX.

- Đa phần các HTX hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp (trong đó: 05 HTX Trồng trọt, 01 HTX chăn nuôi, 04 HTX Dịch vụ tổng hợp).

- Tổng vốn điều lệ đăng ký của các HTX đến 01/7/2023 là 20.400 triệu đồng. Bên cạnh những đóng góp về mặt kinh tế, các HTX tiếp tục phát huy vai trò của mình đối với cộng đồng, các HTX được xem là cầu nối giữa chính quyền địa phương với bà con nông dân về các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước cũng như trong việc chuyển giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất..., giải quyết công ăn việc làm cho một bộ phận dân cư ở địa phương.

2. Tổ hợp tác

(1) HTX Thương mại - Dịch vụ - Nông nghiệp xanh Tiến Bản

(2) HTX SX KD DV Nông nghiệp-lâm nghiệp-xây dựng Đăk Tơ Lung xanh; HTX Trung Lộ quán Tân Lập; HTX Dịch vụ Nông nghiệp Tây Nguyên; HTX Nông nghiệp & Dịch vụ tổng hợp; HTX SX KD DV Nông nghiệp công nghệ cao xây dựng Tân Lập; HTX SX KD DV Tổng hợp; HTX Hoa Nam; HTX Nông nghiệp; HTX Hoa Thiên Đăk Kôi; HTX Thương mại - Dịch vụ - Nông nghiệp xanh Tiến Bản

(3) HTX Chăn nuôi & Trồng trọt Tuyền Hiền; HTX NN&Thương mại dịch vụ Tây Nguyên xanh; HTX dịch vụ nông nghiệp xanh.

(4) HTX Nông sản được liệu sạch.

Trên địa bàn huyện có tổng số 09 THT, với 112 thành viên. Ngành nghề chủ yếu: Trồng trọt, chăn nuôi. Tất cả THT đã đăng ký hoạt động theo Nghị định của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Tổ hợp tác⁽⁵⁾. Các THT không có vốn quỹ, tài sản chung; hoạt động chủ yếu là giúp đỡ nhau về vốn, về nhân lực trong sản xuất, kinh doanh; các thành viên hợp tác để trao đổi, hỗ trợ, phổ biến kinh nghiệm, kỹ thuật trong sản xuất. Nhìn chung, các THT này đều hoạt động tốt, đã góp phần giải quyết công ăn, việc làm và tạo thu nhập cho người lao động và hộ gia đình. (*Phụ lục số I kèm theo*)

2. Đánh giá tác động của HTX, THT tới thành viên, kinh tế hộ thành viên (về kinh tế, văn hóa, chính trị, xã hội)

Trong những năm qua, hoạt động kinh tế tập thể, trọng tâm là các Hợp tác xã (HTX, THT) đã chứng tỏ được vai trò quan trọng trong quá trình phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới (NTM), góp phần nâng cao thu nhập cho người dân nông thôn, tạo động lực đẩy nhanh tiến độ xây dựng NTM; đồng thời nâng cao đời sống về vật chất và tinh thần cho nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội, góp phần ổn định an ninh chính trị trên địa bàn huyện.

3. Một số mô hình hoạt động hiệu quả theo phương thức sản xuất gắn với chuỗi giá trị, ứng dụng công nghệ cao

Một số HTX, THT nông nghiệp đã bước đầu xây dựng được liên kết sản xuất với vùng nguyên liệu trên địa bàn huyện, các sản phẩm làm ra đã khẳng định được giá trị, đã xây dựng được thương hiệu, được đánh giá đạt chất lượng sản phẩm OCOP: Trái cây đạt chuẩn VietGap (*Mít, chuối, chanh không hạt...*) của HTX sản xuất kinh doanh dịch vụ Nông nghiệp-Lâm nghiệp-Xây dựng Đắk Tô Lung Xanh; Chuối Tây Thái Lan của HTX Hoa Thiên Đắk Kôi; Hạt tiêu Sơn Ka, Đặc sản Quả Mắc Mật của HTX Sản xuất kinh doanh dịch vụ nông nghiệp tổng hợp; Măng chua ớt cay của HTX Nông nghiệp & Dịch vụ Tổng hợp.

II. Kết quả triển khai thực hiện chính sách và pháp luật

1. Kết quả triển khai Luật và các văn bản hướng dẫn

1.1. Ở cấp Trung ương

- Luật Hợp tác xã năm 2012 và các văn bản hướng dẫn của Trung ương (*Nghị định số 193/2013/NĐ-CP, Thông tư số 03/2014/TT-BKHĐT*).

- Thông tư Liên tịch số 21/2015/TTLT-BKHĐT-BNV ngày 11/12/2015 của Liên Bộ: Kế hoạch và đầu tư - Nội vụ. Thực hiện tốt Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 22/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ về việc tiếp tục tăng cường công tác triển khai thi hành Luật Hợp tác xã năm 2012.

- Nghị định số 151/2007/NĐ-CP ngày 10/10/2007 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Tổ hợp tác.

- Thông tư số 01/2020/TT-BKHĐT ngày 19/02/2020 của Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư về hướng dẫn phân loại hợp tác xã.

⁽⁵⁾ Trước đây là Nghị định 151/2007/NĐ-CP, ngày 10/10/2007 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Tổ hợp tác; hiện đã được thay thế bằng Nghị định số 77/2019/NĐ-CP ngày 10/10/2019 của Chính phủ về Tổ hợp tác - có hiệu lực từ ngày 25/11/2019

- Quyết định số 1318/QĐ-TTg ngày 22/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể, HTX giai đoạn 2021-2025; Quyết định số 1804/QĐ-TTg ngày 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã giai đoạn 2021-2025.

- Quyết định số 167/QĐ-TTg ngày 03/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án “Lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả tại các địa phương trên cả nước giai đoạn 2021-2025”.

- Nghị định số 122/2021/NĐ-CP ngày 28/12/2021 của Chính phủ về quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực Kế hoạch và Đầu tư.

- Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của ban chấp hành Trung ương về Hội nghị lần thứ 5 BCH Trung ương Đảng (khoá XIII) về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới. Nghị quyết số 09/NQ-CP ngày 02/02/2023 ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW.

1.2. Ở cấp địa phương

- Kế hoạch số 131-KH/TU ngày 25/5/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Kết luận số 70-KL/TW ngày 09 tháng 3 năm 2020 của Bộ Chính trị.

- Quyết định số 124/QĐ-UBND ngày 22/02/2021 của UBND tỉnh về ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 134/NQ-CP ngày 25/9/2020 của Chính phủ và Kế hoạch số 131-KH/TU ngày 25/5/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy.

- Kế hoạch số 784/KH-UBND ngày 22/03/2023 Thực hiện Nghị quyết số 09/NQ-CP ngày 02/02/2023 của Chính phủ và Chương trình số 41-CTr/TU ngày 07 tháng 10 năm 2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XVI thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII "về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới".

- Chương trình số 66-CTr/HU ngày 14/12/2022 của Ban Chấp hành Huyện ủy về "tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới".

2. Công tác quản lý nhà nước về kinh tế tập thể

- Nhằm tăng cường công tác quản lý, nắm bắt tình hình hoạt động kinh tế tập thể trên địa bàn huyện đúng quy định, UBND huyện đã thành lập Ban chỉ đạo phát triển kinh tế tập thể huyện⁽⁶⁾ nhằm xây dựng, phát triển và nhân rộng mô hình kinh tế tập thể điển hình, tiên tiến, hoạt động hiệu quả cũng như đề xuất các chính sách hỗ trợ kinh tế tập thể trên địa bàn.

- UBND huyện đã tập trung củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động của các HTX hiện có; tích cực vận động phát triển kinh tế hợp tác, HTX trong tất cả các ngành, lĩnh vực theo đúng nguyên tắc, quy định của pháp luật. Bên cạnh đó

⁽⁶⁾ Quyết định số 995/QĐ-UBND ngày 16/9/2022 về việc kiện toàn Ban chỉ đạo phát triển kinh tế tập thể huyện Kon Rẫy

UBND huyện cũng chú trọng bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của các HTX và các thành viên HTX bằng cách tăng cường công tác hỗ trợ, hướng dẫn các HTX trên địa bàn, giải quyết kịp thời các đơn thư khiếu kiện của các HTX và các thành viên HTX.

- Về việc triển khai các hoạt động tư vấn, hỗ trợ cho kinh tế tập thể: Các HTX, THT nếu có nhu cầu đều được tư vấn, hướng dẫn để thực hiện theo đúng Luật Hợp tác xã, các quy định của nhà nước và tư vấn các thủ tục thành lập mới, thay đổi nội dung đăng ký HTX...

- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện và các đoàn thể nhân dân, các tổ chức hội, hiệp hội đã có sự phối hợp và xác định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn trong phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn.

- UBND huyện tạo điều kiện cho HTX, THT tham gia các hội chợ triển lãm, các chương trình khuyến nông, các hội nghị tập huấn đào tạo bồi dưỡng nguồn nhân lực cho các thành viên. Để nâng cao hiệu quả, hoạt động của HTX nông nghiệp gắn với liên kết theo chuỗi giá trị, UBND đã triển khai Quyết định giao chỉ tiêu kế hoạch phân bổ Nguồn vốn thực hiện Chương trình mục tiêu Quốc gia (*vốn sự nghiệp*) cho các cơ quan đơn vị⁽⁷⁾, UBND các xã thực hiện.

- Hàng tháng, quý, 6 tháng và năm UBND huyện báo cáo tình hình thực hiện, phát triển kinh tế tập thể theo hướng dẫn của Sở Kế hoạch và Đầu tư, Liên minh HTX tỉnh Kon Tum.

2.1 Thuận lợi

- Công tác quản lý Nhà nước về kinh tế tập thể có những chuyển biến tích cực, đã tăng cường các biện pháp hướng dẫn, hỗ trợ các HTX trong việc chuyển đổi hoạt động theo Luật HTX năm 2012, giải thể các HTX không còn hoạt động.

- Một số HTX hoạt động đúng Luật HTX năm 2012 có chiều hướng phát triển ổn định, kinh doanh có hiệu quả, giải quyết việc làm, tăng thu nhập cho xã viên và người lao động, tham gia đóng góp ngân sách địa phương, góp phần tác động tích cực vào chuyển đổi cơ cấu kinh tế theo định hướng phát triển của địa phương và phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh trên địa bàn huyện.

2.2 Khó khăn và nguyên nhân

- Việc tổ chức triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế tập thể đã được ban hành nhưng chưa sát với thực tế nên hiệu quả chưa cao, chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra. Sự nhận thức về Luật HTX của hầu hết cán bộ cơ sở và xã viên chưa thấu đáo và quán triệt đầy đủ, vẫn còn HTX chưa nắm bắt được hoặc chậm triển khai vào thực tiễn.

- Các HTX cũng gặp khó khăn trong việc tiếp cận các nguồn thông tin thị trường, các dịch vụ tư vấn kỹ thuật, chuyển giao công nghệ. Một số HTX có nhu cầu mở rộng sản xuất, kinh doanh, đầu tư đổi mới công nghệ nhưng không tiếp

⁽⁷⁾ Quyết định số 1340/QĐ-UBND ngày 20/12/2022 của UBND huyện Kon Rẫy về việc giao chỉ tiêu Kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội, dự toán ngân sách nhà nước và kế hoạch vốn đầu tư công năm 2023; Quyết định số 1353/QĐ-UBND ngày 23/12/2022 của UBND huyện Kon Rẫy về công bố công khai dự toán ngân sách Trung ương bổ sung mục tiêu năm 2023 thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn huyện Kon Rẫy.

cận được các nguồn vốn của các tổ chức tín dụng do không đủ điều kiện được vay vốn; việc huy động vốn góp của xã viên HTX rất hạn chế.

- Công tác theo dõi, kiểm tra, quản lý hoạt động của HTX, THT chưa thực hiện thường xuyên và đạt kết quả tốt; mặt khác, các HTX, THT cũng không quan tâm đến chế độ thông tin báo cáo định kỳ theo quy định, gây khó khăn không ít cho công tác quản lý.

- Nguồn vốn, cơ sở vật chất kỹ thuật của HTX, THT còn yếu kém; trụ sở và mặt bằng sản xuất kinh doanh phần lớn đều phải thuê hoặc lấy nhà ở làm trụ sở.

2.3 Đề xuất, kiến nghị: Đề nghị cấp có thẩm quyền quan tâm, tạo điều kiện cho các HTX tiếp cận các nguồn vốn để phát triển sản xuất, kinh doanh; xem xét ban hành các chính sách, cơ chế đặc thù để hỗ trợ các HTX được tham gia các chương trình, dự án trên địa bàn tỉnh.

3. Kết quả triển khai chính sách hỗ trợ, ưu đãi hợp tác xã

- UBND huyện chỉ đạo, giao cho các Phòng, Ban chuyên môn của huyện phối hợp với UBND các xã, thị trấn tổ chức tuyên truyền về kinh tế tập thể cho Nhân dân, phổ biến chủ trương và các chính sách khuyến khích phát triển kinh tế tập thể. Chú trọng công tác phát triển kinh tế tập thể là một trong những nhiệm vụ quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, nhất là trong quá trình thực hiện xây dựng nông thôn mới hiện nay.

- Chính sách đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực: Hằng năm, UBND huyện đã phối hợp chặt chẽ Liên minh HTX tỉnh triển khai văn bản đến UBND các xã, thị trấn; Hợp tác xã, Tổ hợp tác trên địa bàn huyện để thông báo đến Nhân dân, cán bộ, hội viên, đoàn viên biết đăng ký tham gia đào tạo, tập huấn các lớp về nghiệp vụ quản lý, quản trị chuỗi giá trị, năng lực tìm kiếm, mở rộng thị trường tiêu thụ; nâng cao năng lực quản lý, tổ chức hoạt động các hợp tác xã. Hỗ trợ tiếp cận vốn và quỹ hỗ trợ phát triển HTX, UBND huyện đã phối hợp với Liên minh HTX tỉnh đề xuất UBND tỉnh hỗ trợ kinh phí hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã về kết cấu hạ tầng và chế biến sản phẩm trên địa bàn huyện⁽⁸⁾.

- Về xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường: Thường xuyên phối hợp với Liên minh HTX tỉnh tham gia các chương trình xúc tiến thương mại nhằm quảng bá, kết nối giao thương đối với sản phẩm nông nghiệp đặc trưng của tỉnh;... Tập trung chỉ đạo xây dựng hình thành chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm; hỗ trợ xây dựng bao bì, đăng ký nhãn hiệu, xuất xứ, nguồn gốc cho sản phẩm và tổ chức quảng bá, giới thiệu, tiêu thụ sản phẩm nhằm mang lại hiệu quả kinh tế cao cho sản phẩm nông nghiệp.

- Về tiếp cận nguồn vốn và quỹ hỗ trợ phát triển HTX: Phối hợp với Liên minh HTX tỉnh tư vấn, hướng dẫn cho các HTX vay vốn ưu đãi từ Quỹ hỗ trợ phát triển HTX tỉnh, tuy nhiên các HTX chưa đủ điều kiện vay.

- Hỗ trợ thành lập mới HTX, tổ chức lại hoạt động HTX theo Luật HTX năm 2012: Các HTX, THT trên địa bàn đã được tư vấn, hướng dẫn để thực hiện

⁽⁸⁾ Công văn số 1182/UBND-TH ngày 07/10/2022 về việc đề xuất kinh phí hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã về kết cấu hạ tầng và chế biến sản phẩm trên địa bàn huyện.

Luật HTX và các quy định của Nhà nước có liên quan như: tư vấn các thủ tục chuyển đổi hoạt động, thành lập mới HTX, bổ sung nội dung ngành nghề kinh doanh... Đã hướng dẫn, hỗ trợ hồ sơ thành lập mới 01 cá nhân có nhu cầu thành lập HTX.

3.1. Khó khăn, hạn chế

- Công tác tổ chức triển khai tuyên truyền vận động, thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế tập thể ở một số xã, thị trấn chưa đạt hiệu quả cao, đặc biệt là các đơn vị có tỷ lệ dân cư là đồng bào dân tộc thiểu số chiếm số lượng lớn.

- Công tác theo dõi, kiểm tra, quản lý hoạt động của HTX trên địa bàn của các xã, thị trấn chưa thực hiện thường xuyên.

3.2. Nguyên nhân

Cán bộ phụ trách quản lý kinh tế tập thể hầu hết đều kiêm nhiệm nên công tác theo dõi, quản lý hoạt động của các HTX, THT chưa được sâu sát. Chưa thường xuyên bám sát cơ sở để kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn và giải quyết tháo gỡ những khó khăn vướng mắc của THT, HTX. Bên cạnh đó, các HTX chưa quan tâm đến chế độ thông tin báo cáo định kỳ theo quy định, gây khó khăn trong công tác quản lý.

4. Kết quả, tình hình thực hiện các Đề án

- Thực hiện Kế hoạch số 1185/KH-UBND ngày 13/4/2021 của UBND tỉnh, huyện đã phối hợp với Sở Kế hoạch và Đầu tư triển khai rà soát, lựa chọn mô hình hợp tác xã thí điểm tham gia đề án “Lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả tại các địa phương trên cả nước giai đoạn 2021-2025” theo Quyết định số 167/QĐ-TTg ngày 03/2/2021 của Thủ tướng Chính phủ. Theo đó, trên địa bàn huyện có đăng ký 01 HTX⁽⁹⁾, tuy nhiên chưa đủ điều kiện được phê duyệt tham gia đề án⁽¹⁰⁾.

- Kết quả xử lý tình hình hợp tác xã không hoạt động, khó khăn trong giải thể, chưa đăng ký và tổ chức lại theo Luật HTX năm 2012, hướng dẫn tại văn bản số 6563/BKHĐT-HTX, ngày 28/9/2021 của Bộ Kế hoạch và đầu tư: UBND huyện chỉ đạo cơ quan chuyên môn thực hiện rà soát, thống kê chi tiết các hợp tác xã đã không còn hoạt động có tên trong hệ thống đăng ký. Đồng thời, tiếp tục đôn đốc, tư vấn, hướng dẫn, tập trung tuyên truyền, vận động các cá nhân, tổ chức liên quan thực hiện nghĩa vụ giải thể HTX theo quy định (*Phụ lục IV kèm theo*).

III. Đánh giá chung

1. Các kết quả đạt được

- Một số HTX hoạt động đúng Luật HTX năm 2012 có chiều hướng phát triển ổn định, kinh doanh có hiệu quả, giải quyết việc làm, tăng thu nhập cho xã viên và người lao động, tham gia đóng góp ngân sách địa phương, góp phần tác động tích cực vào chuyển đổi cơ cấu kinh tế theo định hướng phát triển của địa

⁽⁹⁾ HTX SX KD DV Nông nghiệp-lâm nghiệp-xây dựng Đăk Tơ Lung xanh.

⁽¹⁰⁾ Theo Quyết định số 302/QĐ-UBND ngày 23/5/2022 của UBND tỉnh Kon Tum.

phương và phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh trên địa bàn huyện.

- Kinh tế tập thể, HTX luôn gắn liền với nông nghiệp, nông dân, nông thôn, là cơ sở và lực lượng cốt lõi để phát triển kinh tế - xã hội bền vững. Đẩy mạnh xây dựng, nhân rộng các mô hình kinh tế HTX gắn với chuỗi giá trị, tạo động lực cho quá trình xây dựng NTM gắn với thực hiện tốt Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nông dân. Việc triển khai thực hiện chương trình “*Mỗi xã một sản phẩm*”, phát triển sản phẩm OCOP, chú trọng đầu tư xây dựng vùng sản xuất công nghệ cao, phát triển nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp xanh sẽ tạo sức mạnh tổng hợp của các HTX tiếp tục đóng góp xây dựng, nâng cấp kết cấu hạ tầng nông thôn, phấn đấu thực hiện tiêu chí số 13 trở thành tiêu chí nổi trội trong xây dựng NTM nâng cao, kiểu mẫu. Phát triển HTX giúp tạo công ăn việc làm cho người dân, tăng thu nhập, góp phần đảm bảo an ninh kinh tế - xã hội địa phương.

2. Tồn tại hạn chế và nguyên nhân

2.1. Tồn tại, hạn chế

- Mô hình HTX, THT chưa đa dạng ngành nghề, chủ yếu hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, chưa chủ động mở rộng hình thức kinh doanh theo hướng đa ngành, đa nghề. Mặt khác, hoạt động của Hợp tác xã chủ yếu là làm dịch vụ trong nội bộ thành viên, hiệu quả kinh doanh còn thấp. Xã viên của Hợp tác xã chưa quan tâm đến lợi ích tập thể khi gia nhập Hợp tác xã, gia nhập hình thức, hoạt động tự do. Vì vậy, một số Hợp tác xã được thành lập và hoạt động nhiều năm nhưng không có hiệu quả.

- Năng lực hoạt động của các HTX không đồng đều, trình độ lao động còn thấp, việc liên doanh, liên kết giữa các HTX còn hạn chế, chưa bền vững; các HTX sử dụng nguồn lao động chưa nhiều, giải quyết việc làm cho lao động chưa ổn định, còn mang tính thời vụ. Việc chuyên giao tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, hỗ trợ nông dân tiêu thụ sản phẩm chỉ đáp ứng một phần nhỏ nhu cầu kinh tế hộ gia đình và người lao động; thu nhập của các thành viên, người lao động trong một số HTX còn thấp.

- Công tác tổ chức triển khai tuyên truyền vận động, thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế tập thể ở một số xã, thị trấn chưa đạt hiệu quả cao, đặc biệt là các đơn vị có tỷ lệ dân cư là đồng bào dân tộc thiểu số chiếm số lượng lớn.

- Công tác theo dõi, kiểm tra, quản lý hoạt động của HTX trên địa bàn của các xã, thị trấn chưa thực hiện thường xuyên. Công tác báo cáo tình hình hoạt động của các hợp tác xã hằng năm với cơ quan đăng ký hợp tác xã và cơ quan thuế chưa thường xuyên, kịp thời, đầy đủ, gây khó khăn trong công tác quản lý, điều hành.

- Nhiều HTX thành lập để đủ tiêu chí trong xây dựng nông thôn mới, việc vận động thành lập chưa xuất phát từ nhu cầu của Nhân dân nên dẫn đến nhiều HTX có quy mô nhỏ, cơ sở vật chất còn nhiều khó khăn, chất lượng đội ngũ cán bộ chưa đáp ứng được yêu cầu.

2.2. Nguyên nhân

- Chính quyền một số địa phương chưa thật sự quan tâm đúng mức đến công tác chỉ đạo điều hành, tổ chức thực hiện đường lối chủ trương của Đảng và chính sách của Nhà nước về kinh tế tập thể. Cán bộ phụ trách quản lý kinh tế tập thể hầu hết đều kiêm nhiệm nên chưa công tác theo dõi, quản lý hoạt động của các HTX, THT chưa được sâu sát, chưa thường xuyên bám sát cơ sở để kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn và giải quyết tháo gỡ những khó khăn vướng mắc của THT, HTX. Bên cạnh đó, các HTX chưa quan tâm đến chế độ thông tin báo cáo định kỳ theo quy định, gây khó khăn cho công tác quản lý.

- Trình độ quản lý, năng lực điều hành của các HTX còn hạn chế; nhiều HTX còn lúng túng trong xác định phương án sản xuất kinh doanh; việc áp dụng khoa học kỹ thuật vào hoạt động sản xuất còn nhiều hạn chế nên chất lượng sản phẩm còn thấp, sức cạnh tranh trên thị trường chưa cao.

- Việc tiếp cận nguồn vốn tín dụng ưu đãi của Nhà nước đối với các HTX còn hạn chế. Nguồn lực thực hiện các cơ chế chính sách hỗ trợ phát triển HTX của huyện còn hạn hẹp, không đáp ứng được nhu cầu.

IV. Đề xuất, kiến nghị

Đề nghị Liên minh Hợp tác xã tỉnh phối hợp với các địa phương tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, vận động đến các địa phương, các Hợp tác xã và các thành viên; tiến hành tập huấn các chính sách về phát triển kinh tế tập thể, tham gia đóng góp ngân sách địa phương, góp phần tác động tích cực vào chuyển đổi cơ cấu kinh tế theo định hướng phát triển của địa phương và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh trên địa bàn huyện.

Phần thứ hai

KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ NĂM 2024

I. Một số yêu cầu đối với việc xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2024

1. Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2024 phải đặt trong kế hoạch phát triển kinh tế tập thể 05 năm 2021-2025, kế hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội chung của cả nước, của địa phương.

2. Phát triển kinh tế tập thể phải xuất phát từ nhu cầu chung thực tế của các thành viên trên mọi lĩnh vực đời sống kinh tế-xã hội, trên mọi vùng lãnh thổ; phải theo đúng các giá trị và nguyên tắc cơ bản của HTX.

3. Một mặt quan tâm các chỉ tiêu số lượng, mặt khác phải đặc biệt chú trọng các chỉ tiêu phản ánh chất lượng, hiệu quả.

II. Nội dung kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2024

1. Dự báo những thuận lợi, khó khăn

1.1. Thuận lợi

- Một số chính sách về phát triển kinh tế tập thể ở cấp Trung ương cũng như của tỉnh Kon Tum đã đi vào thực tiễn, đồng thời có tác dụng tích cực đối với phát triển kinh tế tập thể, tạo điều kiện cho nhân dân lựa chọn những loại

hình kinh doanh phù hợp hơn trong đó có các HTX, THT từ đó tạo ra nhiều việc làm, thu nhập đời sống của người dân ngày càng nâng cao, kinh tế - xã hội ngày càng phát triển.

- Nhận thức về kinh tế tập thể và trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp được nâng lên. Nhiều nơi đã chú trọng và có biện pháp đẩy mạnh phát triển HTX, THT, tạo điều kiện cho kinh tế tập thể mà nòng cốt là HTX phát triển; nền kinh tế của huyện có tốc độ tăng trưởng khá qua nhiều năm; cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực theo hướng tăng khả năng cạnh tranh và phát huy lợi thế so sánh của từng ngành, tỷ trọng công nghiệp - xây dựng và dịch vụ tiếp tục tăng. Cơ cấu sản xuất nông nghiệp đã có bước chuyển biến tích cực theo hướng hiệu quả kinh tế, chú trọng cả trồng trọt và chăn nuôi; cơ cấu trong nội bộ từng ngành từng bước chuyển dịch gắn với thị trường trong nước và xuất khẩu là lợi thế cho việc phát triển kinh tế tập thể. Công tác tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về kinh tế hợp tác được tổ chức thường xuyên, đổi mới về nội dung và hình thức tuyên truyền.

1.2. Khó khăn

- Trong bối cảnh tình hình kinh tế, chính trị trên thế giới trong thời gian vừa qua diễn biến phức tạp, khó lường, thì việc triển khai thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 dự báo sẽ tiếp tục gặp nhiều khó khăn, thách thức, đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải có quyết tâm cao, tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, quyết liệt hơn, tận dụng được cơ hội, vượt qua khó khăn, thách thức để phát triển.

- Thực tiễn cho thấy huyện vẫn là một huyện nghèo, kinh tế hàng hóa, ngành nghề nông thôn phát triển còn chậm, hạn chế khả năng phát triển HTX; xuất phát điểm của các HTX thấp, lực lượng sản xuất chưa phát triển, tích lũy nội bộ ít nên hạn chế đầu tư thiết bị, đổi mới công nghệ, khả năng hợp tác, cạnh tranh còn yếu. Việc thể chế hóa nghị quyết của Đảng và cụ thể hóa các chính sách của Nhà nước để đưa vào thực tiễn tạo điều kiện cho HTX phát triển và nâng cao hiệu quả hoạt động còn chậm, thiếu đồng bộ nên chưa có sức thuyết phục lớn đối với người lao động, động viên họ tham gia HTX, chưa thực hiện được vai trò hỗ trợ cho các HTX phát triển. Trình độ năng lực quản lý của HTX, THT còn hạn chế, thiếu động lực để tạo liên kết giữa các thành viên HTX, THT.

2. Định hướng chung về phát triển KTTT, HTX

- Nắm bắt, rà soát, đánh giá một cách toàn diện, đồng bộ số THT hiện có trên địa bàn, đồng thời hướng dẫn cụ thể để các THT thực hiện việc đăng ký thành lập, tổ chức hoạt động đúng theo quy định của Nghị định 151/NĐ-CP ngày 10/10/2007 của Chính phủ.

- Củng cố các HTX hiện có, phát triển HTX mới nhằm đáp ứng nhu cầu sản xuất, tiêu thụ sản phẩm và dịch vụ đời sống theo hướng nâng cao chất lượng dịch vụ và hạ giá thành. Làm tốt công tác tuyên truyền, vận động kết nạp thành viên để mở rộng quy mô, tăng năng lực sản xuất, kinh doanh dịch vụ. Phát triển HTX theo mô hình kinh doanh đa ngành nghề, hướng dẫn, hỗ trợ kinh tế hộ phát

triển ngành nghề, tăng thu nhập. Thúc đẩy và tạo điều kiện cho việc hình thành HTX, THT từ kinh tế trang trại.

- Chân chỉnh một bước các HTX xây dựng đúng các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Luật HTX. Tăng cường cơ sở vật chất, thiết bị, tài chính và trình độ kỹ thuật để tăng sức cạnh tranh và đủ điều kiện đấu thầu các công trình có quy mô lớn, yêu cầu kỹ thuật cao.

3. Mục tiêu tổng quát

- Tiếp tục phát triển kinh tế tập thể với nhiều hình thức. Tập trung chỉ đạo củng cố tổ chức, đổi mới nội dung phương thức hoạt động của các HTX, Giải thể những HTX, THT không còn hoạt động hoặc các HTX còn hạn chế, yếu kém để nâng cao chất lượng hoạt động của HTX, THT trên cơ sở đảm bảo nguyên tắc tự nguyện cùng có lợi. Tập trung phát triển lực lượng sản xuất trong các HTX nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động, khai thác tốt hơn các tiềm năng lợi thế của địa phương. Tạo sự chuyển biến tích cực trong kinh tế tập thể, góp phần xây dựng nông thôn mới, xoá đói, giảm nghèo, cải thiện đời sống của thành viên HTX và cộng đồng dân cư.

- Phát triển kinh tế tập thể để hỗ trợ đắc lực cho kinh tế hộ, kinh tế trang trại phát triển, giải quyết việc làm, tăng thu nhập cho thành viên và người lao động; mở rộng các hình thức liên doanh, liên kết với các loại hình kinh tế khác. Khẳng định được vai trò, vị trí quan trọng của kinh tế tập thể trong nền kinh tế thị trường định hướng XHCN.

4. Một số mục tiêu cụ thể

- Thành lập mới ít nhất 02 HTX, 02 THT.

- Phấn đấu mỗi xã đạt chuẩn nông thôn mới đều có HTX hoạt động hiệu quả theo đúng quy định của Luật HTX năm 2012.

- Tiếp tục củng cố các HTX hiện có; từng bước nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của kinh tế tập thể nhằm từng bước đưa kinh tế tập thể thoát khỏi tình trạng yếu kém, góp phần tạo việc làm và tăng thu nhập ổn định cho xã thành viên. Giải thể bắt buộc các HTX không hoạt động và vận động giải thể tự nguyện các HTX, THT khác đang hoạt động yếu kém khi có yêu cầu.

- Phối hợp với Liên Minh HTX mở ít nhất 01 lớp tập huấn khoảng 100 người tham gia để tập huấn, bồi dưỡng cán bộ quản lý HTX trên địa bàn.

- Xử lý dứt điểm các HTX đã ngừng hoạt động và các HTX hoạt động chưa đúng Luật HTX năm 2012.

5. Các giải pháp phát triển kinh tế tập thể năm 2024

5.1. Tiếp tục thực hiện và hoàn thiện hệ thống văn bản hướng dẫn thi hành Luật Hợp tác xã năm 2012

Tiếp tục chỉ đạo UBND các xã, thị trấn, các Hợp tác xã, Tổ hợp tác đang hoạt động trên địa bàn huyện nghiên cứu quy định của Luật HTX năm 2012, Nghị định 193/2013/NĐ-CP của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều của Luật HTX, Thông tư 03/2014/TT-BKHĐT của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc Hướng dẫn đăng ký Hợp tác xã và chế độ báo cáo tình hình hoạt động HTX. Từ

đó đề nghị báo cáo những khó khăn, vướng mắc trong quá trình chuyển đổi theo Luật HTX năm 2012, đề xuất kiến nghị nếu có.

5.2. Tuyên truyền, tập huấn Luật Hợp tác xã năm 2012 và nâng cao năng lực nguồn nhân lực của HTX

- UBND huyện giao Phòng Tài chính - Kế hoạch phối hợp với Liên Minh hợp tác xã tỉnh Kon Tum, tổ chức tập huấn về các chính sách phát triển kinh tế tập thể.

- Tiếp tục tuyên truyền trong xã hội bằng nhiều hình thức để đẩy mạnh việc thành lập mới, củng cố nâng cao hiệu quả hoạt động của các Hợp tác xã, Tổ hợp tác, thông qua phương tiện thông tin đại chúng như Trung tâm Văn hóa, thể thao, du lịch và truyền thông, Trang thông tin điện tử huyện, cung cấp tài liệu... nhằm nâng cao nhận thức và trách nhiệm đối với thành phần kinh tế tập thể trong toàn bộ cán bộ, công chức và Nhân dân.

5.3. Tổ chức triển khai thực hiện chính sách hỗ trợ, ưu đãi phát triển hợp tác xã theo quy định tại Nghị định 193/2013/NĐ-CP của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều của Luật HTX 2012

Tiếp tục thực hiện có hiệu quả công tác quản lý Nhà nước đối với kinh tế tập thể trên địa bàn; quan tâm kiên toàn, nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của Ban chỉ đạo phát triển kinh tế tập thể huyện cũng như xác định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các phòng chuyên môn trong phát triển kinh tế tập thể, cụ thể:

- **Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện:** Tham mưu, cân đối, huy động các nguồn lực, nguồn vốn ngân sách Nhà nước, vốn các Chương trình mục tiêu quốc gia trong dự toán ngân sách nhà nước hàng năm và các nguồn vốn hợp pháp khác theo thẩm quyền để triển khai thực hiện các Chương trình hỗ trợ phát triển KTTT, HTX⁽¹⁾; trong đó ưu tiên hỗ trợ đầu tư đồng bộ giữa hạ tầng, với tổ chức phát triển sản xuất, quan tâm đầu tư hạ tầng phục vụ chế biến và thương mại sản phẩm nông nghiệp của các HTX, tạo điều kiện cho các HTX tham gia các dự án phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, nhất là các dự án hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị, ... Đồng thời tiếp tục thông báo, hướng dẫn các HTX vay vốn từ Quỹ hỗ trợ phát triển hợp tác xã tỉnh Kon Tum.

- **Phòng Nông nghiệp & PTNT huyện:** Phối hợp với Trung tâm dịch vụ nông nghiệp, UBND các xã, thị trấn đẩy mạnh vận động xây dựng các mô hình hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới, phát triển các nhóm, tổ hợp tác sản xuất dựa trên lợi thế của từng địa phương, theo hướng chú trọng tổ chức sản xuất hàng hóa quy mô lớn, chất lượng cao. Đồng thời, tập trung triển khai Kế hoạch thực hiện liên kết sản xuất, tiêu thụ một số sản phẩm nông nghiệp, hỗ trợ các Hợp tác xã, tổ hợp tác trên địa bàn huyện.

⁽¹⁾ Quyết định số 1804/QĐ-TTg ngày 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ; Quyết định số 167/QĐ-TTg ngày 03/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ về Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình HTX kiểu mới hiệu quả tại các địa phương trên cả nước giai đoạn 2021-2025 (nếu có).

- **Phòng Tài nguyên - Môi trường huyện:** Tạo điều kiện thuận lợi cho các HTX, THT thuê đất; hướng dẫn, giải quyết việc giao đất, thuê đất, hỗ trợ các HTX, THT về công tác bảo vệ môi trường trong hoạt động sản xuất kinh doanh.

- **Chi cục Thuế khu vực số 01:** Hướng dẫn HTX, THT thực hiện các chính sách ưu đãi về thuế, phí, lệ phí và giải quyết kịp thời những khó khăn, vướng mắc cho các HTX, THT.

- **Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện, Hội Nông dân huyện, Hội Liên hiệp Phụ nữ huyện, Huyện đoàn:** Tiếp tục tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân chấp hành chủ trương, đường lối, quan điểm của Đảng và các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của tỉnh⁽¹²⁾ về kinh tế tập thể, mà nòng cốt là hợp tác xã nhằm tạo sự thống nhất trong nhận thức và hành động cho toàn bộ hệ thống chính trị, cán bộ, đảng viên về bản chất, vị trí, vai trò của hợp tác xã trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

- **UBND các xã, thị trấn:** Đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động các tổ chức, cá nhân và các đơn vị tham gia thành lập mới Hợp tác xã, tổ hợp tác theo hướng hoạt động đa ngành nghề gắn với các sản phẩm chủ lực của địa phương; vận động HTX thu hút thêm thành viên, đẩy mạnh liên kết, sáp nhập HTX cùng ngành nghề và địa bàn hoạt động để tăng tiềm lực tài chính và quy mô hoạt động của HTX; khuyến khích các HTX đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất kinh doanh, liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị với doanh nghiệp để nâng cao hiệu quả sản xuất.

5.4. Tăng cường công tác quản lý Nhà nước về kinh tế tập thể

- Tiếp tục tập trung củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động của các HTX, THT hiện có; đồng thời chỉ đạo UBND các xã, thị trấn vận động Nhân dân phát triển kinh tế hợp tác, HTX, THT trong tất cả các ngành, lĩnh vực theo đúng nguyên tắc, quy định của pháp luật, nhất là đối với những xã, chưa đạt chuẩn nông thôn mới.

- Triển khai các hoạt động tư vấn, hỗ trợ cho kinh tế tập thể: Các HTX, THT nếu có nhu cầu đều được tư vấn, hướng dẫn để thực hiện theo đúng Luật Hợp tác xã, các quy định của Nhà nước và tư vấn các thủ tục thành lập mới, thay đổi nội dung đăng ký HTX...

- Thực hiện tốt công tác quản lý Nhà nước, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của các HTX, THT và các thành viên, bằng cách tăng cường công tác hỗ trợ, hướng dẫn các HTX, THT trên địa bàn, giải quyết kịp thời các đơn thư khiếu kiện của các HTX, THT và các thành viên, tiếp tục giải thể các HTX không còn hoạt động.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, chính sách, pháp luật của Nhà nước về kinh tế tập thể đã đạt được những kết quả nhất định, góp phần

⁽¹²⁾ Nghị quyết Trung ương 5 Khóa IX, Kết luận số 56-KL/TW (khóa XI) của Bộ Chính trị, Kết luận số Kết luận số 70-KL/TW ngày 09/3/2020 về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 Khóa IX, chính sách tam nông, Nghị quyết số 26-NQ/TW Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn. Chương trình số 41-CTr/TU ngày 07/10/2022 của Tỉnh ủy về thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII “tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới”.

nâng cao nhận thức của Nhân dân, cán bộ, quần chúng và các đoàn thể về kinh tế tập thể.

- Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể nhân dân, các tổ chức hội, hiệp hội cùng phối hợp và xác định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn trong phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn huyện.

Trên đây là báo cáo của UBND huyện về đánh giá tình hình phát triển kinh tế tập thể năm 2023 và xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2024 trên địa bàn huyện Kon Rẫy./.

Nơi nhận:

- Như trên (b/c);
- Liên minh HTX tỉnh (b/c);
- Chủ tịch và các PCT UBND huyện;
- Các Phòng: TC-KH; NN&PTNT; KT-HT; TN-MT huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Văn Thủy